

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ ТА АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЯМИ ТА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ
ТЕХНІКОЮ

(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)
освітній ступінь бакалавр

Викладач: Сергій ЛЯШЕНКО, доцент кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту, к.т.н., доцент,

Полтава 2023 р.

Назва навчальної дисципліни	Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою
Назва структурного підрозділу	кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Сергій Ляшенко , – к. т. н., доцент Контакти: ауд. 348, навчальний корпус № 3 E-mail: sergii.liashenko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/lyashenko-sergiy-vasylovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Спеціальність	За усіма спеціальностями
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з «Правил дорожнього руху».

Опис дисципліни

Напевне будь-яка людина, яка вперше сідає за кермо автомобіля чи сільськогосподарської техніки, запитує себе, чи вдасться їй опанувати всі навички правильного водіння, стежити водночас за багатьма інформаційними сигналами на транспортному засобі та на дорозі, уникати небезпечних ситуацій, не створювати загроз іншим учасникам дорожнього руху тощо. Навчальна дисципліна «Основи керування автомобілем та сільськогосподарською технікою» розвіє всі сумніви навіть у край не рішучого водія-початківця. Просто вивчайте – несподівані прийоми навчання, незвичайні порівняння, яскраві образи, захоплені історії з життя, цікаві факти й розумні поради наче рукою знімуть усі страхи та вагання.

У навчальній дисципліні «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою» розглянуто основні поняття керування автомобілем та сільськогосподарською технікою, основи стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою, подано аналіз ДТП, етика поведінки учасників дорожнього руху. Представлено значення складових системи «водій – автомобіль (сільськогосподарська техніка) – дорога – середовище» у світі сьогодення, так як у сучасних умовах машинобудування розвивається стрімкими темпами, а в більшості випадків залишилися незмінними вулично-дорожні мережі міст і населених пунктів України та залізничних переїздів. Приведено механізми й причини виникнення дорожньо-транспортних пригод, а також вплив експлуатаційних властивостей автомобіля (сільськогосподарської техніки) на безпеку дорожнього руху. Розкрито особливості керування автомобілем та сільськогосподарською технікою у складних дорожніх умовах і наведено методи прищеплення навичок безпечного керування автомобілем та сільськогосподарською технікою, у тому числі з відпрацюванням теоретичних

навичок швидкого прийняття правильного рішення учасниками дорожнього руху.

Сподіваюся, що знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Основи керування автомобілем та сільськогосподарською технікою» додадуть комусь упевненості під час практичного навчання, щоб згодом стати вправним водієм, з яким буде комфортно і пасажиром, й іншим учасникам дорожнього руху; водієм, за якого не перейматимуться близькі, коли він вирушатиме в подорож

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою» є набуття здобувачами вищої освіти твердих знань щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), знання основ проектування автомобільних доріг, у тому числі вулиць і їх перехресть, а також вплив тактико-технічних характеристик транспортних засобів і їх зв'язок з елементами активної, пасивної, протиаварійної, після аварійної та екологічної безпеки, знання та дотримання правил контролю безпеки дорожнього руху при виїзді транспортного засобу на лінію, при його експлуатації й запобіганні ДТП, відпрацювання в навчанні правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях з вирішенням задач при використанні сучасних методів навчання, адже майстерність водія полягає в тому, щоб не тільки гідно виходити із критичних ситуацій, а в тому, щоб не допускати їх виникнення.

Основні завдання навчальної дисципліни: привити здобувачам вищої освіти вміння організовувати роботу по забезпеченню безпеки дорожнього руху та дотримання останньої у процесі виробничої діяльності.

Методичне – ознайомлення здобувачів ступеня вищої освіти з методикою навчання.

Пізнавальне – надбання здобувачами ступеня вищої освіти вмінь використовувати знання та розвивати підходи до безпечного керування автомобілями та сільськогосподарською технікою з метою запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Практичне – формування вмінь та навичок:

- відпрацювання в навчанні правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях з вирішенням задач при використанні сучасних методів навчання;

- підбирати оптимальну схему безпечного руху по маршруту з урахуванням дорожньої обстановки;

- володіти знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ);

- здійснювати аналіз дорожньо-транспортних пригод.

Компетентності:

Загальні

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.
2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.
3. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності з можливостями проведення досліджень на відповідному рівні.
4. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.
5. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність людей спираючись на отримані знання.
6. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання

- Володіти знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Володіти навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Демонструвати знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

А) за джерелом знань (МН):

МН 1 – словесні методи: лекції; розповідь-пояснення; інструктаж;

МН 2 – наочні методи: демонстрування; спостереження;

МН 3 – практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування; тезування, анотування.

Б) за логікою (МНЛ):

МНЛ 6 – методи порівняння: виявлення подібності та відмінності між предметами і явищами;

МНЛ 10 – методи моделювання: створення абстрактних емпіричних моделей явищ, що вивчаються.

В) за мисленням (МНМ):

МНМ 3 – проблемно-пошуковий метод: викладач ставить проблему, знаходить спосіб її розв'язку;

МНМ 5 – дослідницький метод: студенти виконують пошукові дії.

Г) за ступенем керівництва (МНСР):

МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи;

МНСР 2 – робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (МСМ):

МСМ1 – методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;

МСМ2 – методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності: роз'яснення мети навчального предмета; висування вимог до вивчення предмета; оперативний контроль.

3. Інноваційні методи навчання (МНІ):

МНІ1 – бінарні методи: словесно-інформаційний; словесно-проблемний; словесно-дослідницький; наочно-ілюстративний; наочно-практичний;

МНІ3 – інтерактивні методи: проектування професійних ситуацій; організаційно-діяльна гра; тренінгові заняття.

МНІ4 – комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; комп'ютерних навчальних програм; дистанційне навчання.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основні поняття та завдання дисципліни «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою»

1. Навчання безпеці водіння – прикладна наука
2. Вимоги Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
3. Аналіз аварійності на транспорті в Україні, та за кордоном.

Тема 2. Основи стратегії і тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою

1. Техніка керування автомобілем та сільськогосподарською технікою.
2. Надійність водія.
3. Етика поведінки учасників дорожнього руху.

Тема 3. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в умовах майданчика

1. Посадка за кермом, налаштування дзеркал, рулювання та перемикання передач.
2. Початок руху на автомобілі та сільськогосподарській техніці.
3. Основи руху заднім ходом.
4. Змійка переднім та заднім ходом.
5. Розворот у габаритному дворику.

Тема 4. Керування в умовах населеного пункту та міста

1. Перемикання передач.
2. Старт у гору.
3. Основні принципи руху в потоці.
4. Проїзд перехресть.
5. Обгін і зустрічний роз'їзд.

Тема 5. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в особливих умовах

1. Особливості руху в темну пору доби.
2. Особливості руху в дощ.
3. Особливості руху з причепом.
4. Особливості руху з причіпними та начіпними сільськогосподарськими машинами.

Тема 6. Дорожні умови та особливості керування автомобілем та сільськогосподарською технікою у складних дорожніх умовах

1. Вплив дорожніх умов на безпеку руху.
2. Дії водія під час заносу автомобіля.
3. Дії водія під час заносу сільськогосподарської техніки.

Тема 7. Методи прищеплення навичок безпечного керування автомобілем та сільськогосподарської техніки

1. Ситуаційне навчання.
2. Вирішення ситуаційних задач руху транспорту.
3. Маневреність. Алгоритм дій.

Тема 8. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП)

1. Аналіз дорожньо-транспортних пригод.
2. Причини дорожньо-транспортних пригод.
3. Профілактика ДТП.
4. Відповідальність за порушення Правил дорожнього руху.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ.	сам. р.
Тема 1. Основні поняття та завдання дисципліни «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою».	14	2	2	10
Тема 2. Основи стратегії і тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою.	14	2	2	10
Тема 3. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в умовах майданчика.	16	2	4	10
Тема 4. Керування в умовах населеного пункту та міста.	16	2	4	10
Тема 5. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в особливих умовах.	16	2	4	10
Тема 6. Дорожні умови та особливості керування автомобілем та сільськогосподарською технікою у складних дорожніх умовах.	16	2	4	10
Тема 7. Методи прищеплення навичок безпечного керування автомобілем та сільськогосподарської техніки.	14	2	2	10
Тема 8. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП).	14	2	2	10
Усього годин	120	16	24	80

Політика оцінювання

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Оцінювання результатів навчання Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання			
	Опитування, обговорення теоретичних питань	Письмове виконання практичних завдань	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Разом
ПРН Володіти знаннями щодо	40	35	25	100

безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Володіти навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Демонструвати знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.				
Разом	40	35	25	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для ЗВО денної форми

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО			Разом по темі
	Опитування, обговорення теоретичних питань	Письмове виконання практичних робіт	Письмове виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основні поняття та завдання дисципліни «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою».	4	5	1	10
Тема 2. Основи стратегії і тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою.	4	5	1	10
Тема 3. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в умовах майданчика.	4	10	1	15

Тема 4. Керування в умовах населеного пункту та міста.	4	10	1	15
Тема 5. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в особливих умовах.	4	10	1	15
Тема 6. Дорожні умови та особливості керування автомобілем та сільськогосподарською технікою у складних дорожніх умовах.	4	10	1	15
Тема 7. Методи прищеплення навичок безпечного керування автомобілем та сільськогосподарської техніки.	4	5	1	10
Тема 8. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП).	4	5	1	10
Залік				100
Разом	32	60	8	100

Критерії оцінювання результатів опитування, обговорення теоретичних питань (0-4)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
3	Здобувач вищої освіти добре володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Добре володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Добре демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
2	Здобувач вищої освіти задовільно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Задовільно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Задовільно демонструє знання

	вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Частково володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Частково демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Критерії оцінювання письмового виконання практичних занять (0-5)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
4	Здобувач вищої освіти добре володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Добре володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Добре демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
3	Здобувач вищої освіти задовільно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Задовільно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Задовільно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
2	Здобувач вищої освіти посередньо володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Посередньо володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Посередньо демонструє знання

	вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Частково володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Частково демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Критерії оцінювання письмового виконання самостійної роботи (0-1)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів
ступеня вищої освіти заочної форми навчання**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Ра- зом по темі
	Опитування, обговорення теоретичних питань	Письмове виконання практичних робіт	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Письмове виконання завдань контроль- ної роботи	
Тема 1. Основні поняття та завдання дисципліни «Основи керування автомобілями та сільськогосподарською технікою».	4	0	2	4	10
Тема 2. Основи стратегії і тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою.	4	0	2	4	10
Тема 3. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в умовах майданчика.	4	5	2	4	15
Тема 4. Керування в умовах населеного пункту та міста.	4	5	2	4	15
Тема 5. Керування автомобілем та сільськогосподарською технікою в особливих умовах.	4	5	2	4	15
Тема 6. Дорожні умови та особливості керування автомобілем та сільськогосподарською технікою у складних дорожніх умовах.	4	0	2	4	10
Тема 7. Методи прищеплення навичок безпечного керування автомобілем та сільськогосподарської техніки.	4	5	2	4	15
Тема 8. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП).	4	0	2	4	10
Залік					100
Разом	32	20	16	32	100

Критерії оцінювання результатів опитування, обговорення теоретичних питань (0-4)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
3	Здобувач вищої освіти добре володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Добре володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Добре демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
2	Здобувач вищої освіти задовільно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Задовільно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Задовільно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Частково володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Частково демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Критерії оцінювання письмового виконання практичних занять (0-5)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і

	критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
4	Здобувач вищої освіти добре володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Добре володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Добре демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
3	Здобувач вищої освіти задовільно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Задовільно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Задовільно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
2	Здобувач вищої освіти посередньо володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Посередньо володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Посередньо демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Частково володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Частково демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Критерії оцінювання письмового виконання самостійної роботи (0-2)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Відмінно

	володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
1	Здобувач вищої освіти посередньо володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Посередньо володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Посередньо демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.
0	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

Критерії оцінювання письмового виконання контрольної роботи (0-32)

Критерії оцінювання письмового виконання контрольної роботи	Кількість балів	
<p>Оформлення контрольної роботи відповідає вимогам.</p> <p>Основні недоліки: недостатній обсяг роботи, шрифт та інтервал не відповідають встановленим вимогам, відсутня нумерація сторінок, відсутні назви питань які потрібно розкрити, неправильне оформлення цифрового та ілюстрованого матеріалу, тощо.</p> <p>Список використаної літератури відповідає вимогам. Основні недоліки: недостатній рівень інформаційного забезпечення, неправильно оформлений, відсутня законодавча база, застаріла періодична література тощо.</p>	0-2	
Для одного теоретичного питання (0-5) (всього питань однакової складності – 6)	0-5 32	
Теоретичне питання розкрито у повному обсязі, проведено ґрунтовний самостійний аналіз матеріалів, виклад систематизований та послідовний, достатньо посилань на норми чинного законодавства. Здобувач вищої освіти відмінно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та	Одне теоретичне питання максимальна оцінка 5 балів	5

<p>сільськогосподарською технікою. Відмінно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Відмінно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.</p>		
<p>Теоретичне питання розкрито за змістом та формою у достатньому обсязі, але відсутній самостійний аналіз здобувача вищої освіти матеріалів, виклад уривчастий, не систематизований, не достатньо посилянь на норми чинного законодавства. Здобувач вищої освіти добре володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Добре володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Добре демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.</p>		4
<p>Відповідь на теоретичне питання подано у стислому викладі, але без суттєвих помилок; посилення на норми чинного законодавства лише часткові. Здобувач вищої освіти задовільно володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Задовільно володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Задовільно демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.</p>		3
<p>Відповідь на теоретичне питання подано у дуже стислому викладі з суттєвими помилками, відсутнє посилення на норми чинного законодавства. Здобувач вищої освіти посередньо володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Посередньо володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Посередньо демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.</p>		2

Відповідь на теоретичне питання подано у дуже стислому викладі з суттєвими помилками, відсутнє посилання на норми чинного законодавства. Здобувач вищої освіти частково володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Частково володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Частково демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.		1
Відповідь на теоретичне запитання взагалі відсутнє.		0
Загальна кількість балів за виконання контрольної роботи Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), основ стратегії та тактики керування автомобілем та сільськогосподарською технікою. Не володіє навиками правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях. Не демонструє знання вимог Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам.		

Трудомісткість: Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Правила дорожнього руху України 2022. Офіційне видання. Узгоджено з Головним сервісним центром МВС України (лист №31/9925). Харків: Моноліт. 2022. 90 с.
2. Кищун В. А., Кузнецов Р. М., Мурований І. С., Лаба О. В. Безпека дорожнього руху та деякі правові аспекти: Навч. пос. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. 226с.
3. ДСТУ 3649:2010 Колісні транспортні засоби: вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання (Прийнято та надано чинності: наказ Держспоживстандарту України від 28 грудня 2010 р. № 630).
4. Кашканов А.А., Грисюк О.Г. Безпека руху автомобільного транспорту. Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2005. 177 с.
5. Транспортне право України: Навч. посіб. / Демський Е. Ф., Іжевський В. К. та ін.; За заг. ред. В. К. Іжевського, Е. Ф. Демського. К.: Атіка, 2008. 292 с.
6. Д.В. Зеркалов, П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

7. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод. / Галаса П.В., Кисельов В.Б., Куйбіда А.С. та інші. Київ: Експерт-сервіс, 1995. 192с.

8. Лях М.А., Дем'янюк О.С., Бешун О.А. Л98. Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху: Навч. посібник: для ВНЗ К.: ВІКНУ, 2011. 368 с.

9. Казаков Є.О. Підручник з водіння автомобіля та безпеки дорожнього руху, навчальний посібник. Харків: Моноліт, 2021. 312 с.

Допоміжні

1. Автомобільний транспорт України: стан, проблеми, перспективи розвитку: Монографія/Державний автотранспортний науководослідний і проектний інститут; За заг. ред. А. М. Редзюка. К.: ДП «ДержавтотрансНДІпроект». 2005. 400 с.

2. Д.В. Зеркалов, П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

3. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Дорожні знаки, дорожня розмітка» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

4. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху на нерегульованих перехрестях» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 12 с.

5. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху на регульованих перехрестях» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 12 с.

6. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху на велосипедах» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

7. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Безпека руху пішоходів» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

8. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху в місцях зупинки маршрутних транспортних засобів» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ

ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

9. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух в Україні» з міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти за ступенем бакалавр, магістр Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 20 с.

10. Сумець О. М. Основи експертизи дорожньо-транспортних пригод: автотехнічна експертиза: Навчальний посібник / О. М. Сумець, В. Ф. Голодий. К.: Хай-Тек Прес, 2008. 160 с. ISBN 978-966-2143-18-8.

11. П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Основи керування автомобілем та безпека руху: [сайт]. Режим доступу: http://ncrn.net.ua/osnovi_upravleniya.html (дата звернення 26.11.2012). Назва з екрана.

2. Безопасность автомобиля: [сайт]. Режим доступу: http://superchevrolet.narod.ru/masterskaya/dvigatelm/sistemi_bezопасnosti/ (дата звернення 26.11.2012). Назва з екрана.

3. Посібник з безпечного керування автомобілем: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uccregina.ca/uk/files/DriversHandbookSaskUkrainian.pdf> (дата звернення 26.11.2012). Назва з екрана.

4. <http://www.rada.kiev.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України

5. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України

6. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України

7. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України